

[Albrechtsen]

Vi har hele tiden ment, at kulimporten skulle stoppes så hurtigt som fysisk muligt. Det ville da sige, at man heller ikke på nogen måde f.eks. skulle tage hensyn til eksisterende kontrakter eller problemer med en lidt højere kulpris, hvis det kom på tale. Det ville være en pris, som vi så måtte betale, men jeg tror nu, at den pris i virkeligheden ikke bliver så frygtelig høj. Jeg tror, elselskaberne nok skal klare at fremskaffe den nødvendige mængde kul til nogenlunde rimelige priser, og det er jo godt.

Netop afbrydelsen af kulimporten er en af de allervigtigste ting, Danmark kan gøre. Det har været langt den mest dominerende post på samhandelsregnskabet med Sydafrika, og det er klart, at raciststyret har stor brug for den valuta, som kuleksporten indbringer. Efterhånden som det bliver vanskeligere og vanskeligere for Sydafrika at komme af med kullene – uden i hvert fald at sænke prisen væsentligt – øges det nødvendige pres på regimet. Derfor er det også klart – det håber jeg også udenrigsministeren vil bekræfte her i dag – at det nu må være den danske regerings opgave at gøre alt for, at kulimportører i andre lande følger denne beslutning op, for jo hurtigere Danmark kan få tilslutning til kulboycotten fra de andre kulimportører, jo hurtigere får den selvfølgelig den maksimale effekt. Derfor bør denne sag ikke alene betragtes som et konkret dansk skridt, men også som en inspirationskilde for de andre lande. En international tilkendegivelse i debatten er det jo samtidig, og det håber jeg at udenrigsministeren er enig i og vil arbejde ud fra, ikke mindst på baggrund af det meget dårlige resultat, som EF opnåede på Lusakamødet, hvor man vitterlig fra EF-landenes side udviste en overordentlig ringe imødekommethed med hensyn til at forstærke sanktionspolitikken. Man kan vel sige, at Lusakamødet var et udtryk for, at EF trækker den nødvendige sanktionspolitik i langdrag.

Jeg har også forstået, at man var utrolig negativ over for frontlinjestaternes behov for væsentligt øget økonomisk bistand i forbindelse med terrorregimentets destabiliseringspolitik over for disse lande, hvor de har behov for en meget betydelig økonomisk kompensation fra netop EF med henblik på at genopbygge landene. Det er jo sådan, at den eneste mulighed for en nogenlunde fredelig

overgang til demokrati i Sydafrika netop er kombinationen af den interne modstand, som ANC går i spidsen for, og så sanktionspolitikken. Det er jo en analyse, som det glæder mig at udenrigsministeren, sidste gang vi diskuterede dette i folketingssalen, i virkeligheden – sådan fornemmede jeg det – var enig i. Det er de to kræfter, der kan tvinge apartheidssystemet i knæ og tvinge raciststyret til at gå i opløsning, til så at sige at falde fra hinanden, i bedste fald på samme måde som præsident Marcos' regime på Filippinerne faldt fra hinanden: denne dobbelte indsats fra sanktionspolitikken og det indre pres. Derfor har EFs linje været forkert, forsøget på at trække sanktionerne i langdrag er forkert. Det, der sker her i dag i folketinget, er derimod det rigtige.

Ove Jensen (FP):

Min første tanke efter at have læst dette lovforslag var, at det har meget lange udsigter med at få Danmarks store gæld til udlandet tilbagebetalt, når vi nu skal til at tage politiske hensyn i stedet for at se på, hvor vi kan købe varerne bedst og billigst. Og hvad er det så, Danmark opnår ved at lave en sådan ordning? Det er, at vi gør os selv til grin, fordi vi kommer til at give mere for de kul, som vi skal købe et andet sted. Sydafrika er revnede ligeglade, de kan sagtens sælge deres kul til anden side. Vi gør os selv til grin, og jeg vil sige til de ordførere, som håber, forslaget kan blive vedtaget enstemmigt, at det kan det i hvert fald ikke. Fremskridtspartiet vil naturligvis stemme imod et sådant forslag.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Regeringens standpunkt vedrørende Sydafrika vil være velkendt for alle her i tinget. Vi havde jo den seneste debat herom for nøjagtigt 3 måneder siden, så det skal jeg ikke komme nærmere ind på.

Jeg vil i stedet koncentrere mig om det foreliggende lovforslag og synes, det vil være rimeligt at komme med et par bemærkninger om forhistorien til lovforslaget.

Den danske import af kul fra Sydafrika blev indledt af elværkerne i 1976, og siden da har importen med jævne mellemrum været genstand for debat både her i folketinget og også i medierne. Debatten har resulteret i